

XXIII. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
5. veljače 2018.

prvi (I.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)
2. _____
(član Školskoga povjerenstva)
3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

1. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Dugo sam dvojio bih li upisao Klasičnu gimnaziju u Zagrebu. Tu su školu na

_____ 1607. godine utemeljili isusovci, članovi
ZAGREBAČKOME GORNJEM GRADU

reda koji je u 16. stoljeću bio osnovao _____.

SVETI IGNACIJE LOJOLSKI

Tijekom proljetnih praznika u osmome razredu s roditeljima sam putovao

_____ i na tome putovanju zaključio sam da je
APENINSKIM POLUOTOKOM

Klasična gimnazija prava škola za mene!

Naime, istražujući mnogobrojne arheološke lokalitete i muzeje, osvijestio sam koliko su

_____ i drugi drevni narodi na prostoru
KULTURA STARE GRČKE

Sredozemlja utjecali na _____.

RIMSKI NAROD

Svjestan povezanosti različitih civilizacija _____

U STAROME VIJEKU

sad sa znatiželjom učim starogrčki i latinski jezik u usvajanju kojih mi pomaže i izvrsno
poznavanje hrvatske gramatike.

6	
---	--

2. Upiši *i*je ili *je* na crte u riječima.

a) Neizm_____njenost njezina lica bila je iznenađujuća.

b) Pripov_____dio mi je kako su prešli planinu.

c) Njegovi vojnici zaslužni su za zapos_____danje grada.

d) Nije mogao nastaviti trčati zbog ozl_____de.

4	
---	--

10	
----	--

3. Upiši č ili ć na crte u riječima.

- a) Pažnju mi je privukao crta___i___in crta___i pribor.
- b) Prevrtljivi ___udljiv___e, što se ___udiš?!

4	
---	--

4. Odredi padež podcrtanim riječima. Kratice (N, G, D, A, V, L, I) napiši iznad riječi.

Smioni je vitez cijelo jutro tražio strašnoga zmaja kojega su se svi drugi pustolovi bojali. Jahao je mračnom šumom, o kožnatome pojasu blistao mu je mač glavosijek, a on se pitao: „Što će mi reći moja princeza kad sazna da sam ponovno u potrazi za mitskim stvorenjima?“

5	
---	--

U zadatcima od 5. do 8. odgovore napiši na crte.

5. Odredi vrstu glagolskoga oblika podcrtanim glagolima u tekstu.

Dok vitez tako zabrinuto razmišljaše o svemu što bi mu mogla izreći, kudeći ga, njegova voljena kad za nekoliko dana ponovno budu zajedno, golemi šišmiš proletje mu pokraj glave kao loš znamen. Možda bi se i bio prepao te leteće krvopije da od svih legendarnih bića najviše nije bio strahovao baš od svoje mudre princeze.

razmišljaše _____

kudeći _____

budu _____

proletje _____

bi se bio prepao _____

nije bio strahovao _____

6	
---	--

15	
----	--

6. Odredi službu podcrtanim riječima.

Naš vitez, taj odvažni junak, i njegov stari magarac gledali su očajnički u mrkli mrak opasne šume. Grane stabala pružaju se poput dugoprstih, košćatih ruku nad njima pa magarče uplaši pucketanje suhih grančica na kojima zaleprša namrgođena sova.

junak _____

očajnički _____

stabala _____

magarče _____

4	
---	--

7. Odredi vrstu zavisnim rečenicama.

a) Od njegova prijatelja doznala je da obožava zavisne rečenice. _____

b) Sad se po školi šire glasine da obožava zavisne rečenice. _____

2	
---	--

8. Odredi vrstu podcrtanim riječima.

Odjednom su počele slijetati ptice, umorne poslije dugog leta preko mora. Bilo ih je na stotine... Ako je među njima i ona moja, pomislila sam.

(Luko Paljetak, *Skroviti vrt*)

odjednom _____

poslije _____

ih _____

ako _____

4	
---	--

10	
----	--

9. Upiši zareze u rečenice.

- a) „Unatoč umoru javila bih ti se“ rekla je „da sam te sinoć vidjela.“
- b) „Zar te nije stid?“ upitao je Marko sjeo te zaplakao.
- c) „O Josipe prestani mi lagati!“ uzviknuo je Luka.
- d) Roditeljski sastanak bio je u 20 sati odnosno nakon završetka nastave.
- e) Dobro se sjećam Hane Nike i Ive i to još iz osnovne škole.

5	
---	--

U zadacima od 10. do 19. zaokruži slovo uz točan odgovor.

10. Koja se tvrdnja odnosi na autonomnost hrvatskoga standardnog jezika?

- a) Hrvatski standardni jezik dijeli se na više stilova koji imaju svoja obilježja i zadovoljavaju najrazličitije potrebe govornika.
- b) Hrvatski standardni jezik obilježen je nizom različitih pravila koja obvezuju sve njegove govornike.
- c) Hrvatski standardni jezik moraju učiti i govornici čiji organski idiomi pripadaju štokavskomu narječju.
- d) Hrvatski standardni jezik podložan je promjenama koje se provode tijekom duljih razdoblja.

1	
---	--

11. Koji se dio razgovora odnosi na sam komunikacijski kanal?

Mislav: Halo? Čuješ li me?

Andrija: Bok, Mislave! Što ima?

Mislav: Bok! Što moramo naučiti za ispit iz gramatike?

Andrija: Kao i uvijek, moramo naučiti sve!

- a) Halo? Čuješ li me?
- b) Bok, Mislave! Što ima?
- c) Bok! Što moramo naučiti za ispit iz gramatike?
- d) Kao i uvijek, moramo naučiti sve!

1	
---	--

7	
---	--

12. Uz koji je izraz jezičnoga znaka u zagradi točno opisan njegov sadržaj?

- a) **isticati** („izlaziti tekući ili cureći“)
- b) **kabao** („električni vod“)
- c) **mlačenje** („fizički obračun dviju ili više osoba, tučnjava“)
- d) **posijediti** („učiniti što sijedim“)

1	
---	--

13. Koji se glas tvori na području mekoga nepca?

- a) c
- b) k
- c) nj
- d) p

1	
---	--

14. Koji je drugi naziv za fonologiju?

- a) akustička fonetika
- b) artikulacijska fonetika
- c) eksperimentalna fonetika
- d) funkcionalna fonetika

1	
---	--

15. U kojemu od navedenih parova riječi podcrtani fonemi nisu alofoni?

- a) maska – bomba
- b) grožde – žito
- c) šećer – ušće
- d) lanac – vrana

1	
---	--

4	
---	--

16. U kojoj od navedenih riječi glas č nije nastao palatalizacijom?

- a) jastučić
- b) kestenčić
- c) sandučić
- d) vrapčić

1	
---	--

17. U kojoj je od navedenih riječi provedena fonološki uvjetovana alternacija?

- a) orasi
- b) orašast
- c) oraščić
- d) oraše

1	
---	--

18. Koja je glasovna promjena zajednička riječima *gozba* i *očvrsnuti*?

- a) jednačenje po zvučnosti
- b) jednačenje po mjestu tvorbe
- c) ispadanje suglasnika
- d) sibilizacija

1	
---	--

19. Koja od navedenih riječi sadrži okrnjeni prefiks?

- a) rastaljenost
- b) rastavljenost
- c) rastrganost
- d) rastvorenost

1	
---	--

4	
---	--

U zadatcima od 20. do 30. odgovore napiši na crte.

20. Ispiši iz niza tri riječi u kojima se javlja slogotvorni *r*.

žanr prolaznik dotrajalo pretrčavati otrježnjenje pričalo trud kvart hrčak

_____, _____, _____

3	
---	--

21. Ispiši iz rečenice četiri tjesnačnika (frikativa).

Mlada harfistica održala je prvi koncert.

_____, _____, _____, _____

1	
---	--

22. Prepisi podcrtane riječi tako da sve šumnike (konsonante) u njima zamijeniš njihovim parnjacima po zvučnosti.

Princezi je baka uvijek govorila da svaka žaba koja nije princ uživa kad po njoj pada dažd.

2	
---	--

23. Ispiši iz rečenice zadane grafeme. Isti grafem ne moraš ispisati više puta.

Sunčano vrijeme nadživjelo je zimu pa izmamљуje toplini sklone šetače.

izvedena slova: _____

dvoslovi: _____

troslovi: _____

3	
---	--

9	
---	--

24. Rastavi podcrtane riječi na morfeme rabeći spojnice.

Zmaj odavno nadjenuše ime Neuhvatljivi Ljudožder, a prema proročanstvu može ga obezglaviti samo onaj tko zna točno morfemski raščlaniti svaku riječ!

neuhvatljivi _____

ljudožder _____

obezglaviti _____

3	
---	--

25. Odredi glasovne promjene u podcrtanim riječima.

Zaljubljeni patuljak htio je privući njezin pogled vičući, no glas mu se gubio išiban vjetrom, stajao je na vršcima prstiju i gotovo se očajan utopio u rječici.

htio _____, _____

vičući _____

išiban _____, _____

vršcima _____, _____

rječici _____, _____

5	
---	--

26. Podcrtanu imenicu napiši u zadanim oblicima.

Iako je zli čarobnjak oteo princezu, ubrzo je on postao njezin talac.

vokativ jednine: _____

genitiv množine: _____

2	
---	--

10	
----	--

27. Među podcrtanim riječima tri su netočno napisane riječi.

Ispiši te tri riječi u točnome obliku.

Taj ugledni Zagrepčanin bio je u svakome smislu iznadprosječan pojedinac. Prije tridesete godine već je jedanput bio podtajnik u jednome ministarstvu i potpredsjednik čak triju upravnih vijeća. Kadkad se po novinama pisalo da je osnovao tvrtku koja uvozi kruh kukuruznjak, a kadšto se govorilo da ta tvrtka zapravo razvija novi proizvod, najjeftiniji zdravi jogurt koji će biti nemasan i pun proteina.

_____, _____, _____

3	
---	--

28. Podcrtane imenice napiši u dativu jednine.

Skandal je izbio kad se saznalo da postoji točka ugovora prema kojoj tvrtka nije u njegovu vlasništvu.

2	
---	--

29. Napiši tri alomorfa korijenskoga morfema koja se javljaju u sklonidbi imenice *duh*.

_____, _____, _____

3	
---	--

30. Rastavi podcrtane riječi na slogove rabeći spojnice.

Krojači careva novoga ruha govorili su: „Cijelu noć šijemo, to je naša strast, pa u zoru premoreni moramo lijegati.“

šijemo _____

strast _____

lijegati _____

3	
---	--

11	
----	--